

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Tdo/60/2015
Identifikačné číslo spisu:	5112010017
Dátum vydania rozhodnutia:	17.02.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Šimonová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:5112010017.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom 17. februára 2016 v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Šimonovej a sudcov JUDr. Štefana Harabina a JUDr. Viliama Dohňanského v trestnej veci obvineného P. W. pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 1 T 3/2012, o dovolaní obvineného P. W. proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline sp. zn. 2 To 116/2012 z 9. januára 2013, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného P. W. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 1 T 3/2012 z 15. októbra 2012 bol obvinený P. W. uznaný za vinného zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b/ Tr. zák. (po dlhší čas) a § 138 písm. j/ Tr. zák. (na viacerých osobách), na tom skutkovom základe, že:

od presne nezisteného dňa koncom mesiaca september 2008 až do konca mesiaca júl 2011 v mieste svojho trvalého bydliska v obci K., okr. Kysucké Nové Mesto v priestoroch rodinného domu č. XXXX najmä pod vplyvom alkoholu bezdôvodne vyvolával konflikty so svojou dcérou F.S., opakovane jej vulgárne nadával do kuriev, špín a kráv, snažil sa s ňou vyvolať fyzický konflikt tak, že ju bezdôvodne schmatol za ruku, viackrát ju chytil bezdôvodne pod krk a dusil ju, sácal do nej, dvakrát ju otvorenou dlaňou udrel do oblasti tváre, vnúčatám mal. I.S., nar. XX.XX.XXXX, E.S., nar. XX.XX.XXXX a W.S., nar. XX.XX.XXXX bezdôvodne nadával do pankhartov a malých žobrákov, chytal ich pod krk, brnkal im po ušiach a niečo nezrozumiteľné im šepkal do uší, dcére F.S. sa opakovane vyhrážal, že ich v noci pozabíja, po nociach chodil po dome, hulákal, rozsviecoval svetlo, búchal na stenu, vnúčatá sa po jeho príchode domov pod vplyvom alkoholu pred ním zo strachu zatvárali v izbe, pričom takýmto svojim konaním u poškodenej F.S., mal. I.S., mal. E.S. a mal. W.S. vyvolával stres a podľa znaleckého posudku z odvetvia psychológie sa u nich prejavoval tzv. syndróm týranej osoby.

Za to bol obvinený P. W. odsúdený podľa § 208 ods. 2 Tr. zák., § 36 písm. j/ Tr. zák., § 38 ods. 3 Tr.

zák. na trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov. Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. súd obvineného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia a podľa § 73 ods. 2 písm. b/, písm. c/ Tr. zák., § 74 ods. 1 Tr. zák. obvinenému bolo uložené ochranné protialkoholické a psychiatrické liečenie ústavnou formou.

Na podklade odvolania obvineného P. W. Krajský súd v Žiline uznesením sp. zn. 2 To 116/2012 z 9. januára 2013 podľa § 319 Tr. por. zamietol jeho odvolanie.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline podal obvinený prostredníctvom obhajcu dovolanie z dôvodu § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. V rámci uplatneného dovolacieho dôvodu, obvinený vytýka súdu nesprávne vyhodnotenie vykonaných dôkazov, keď poškodená - jeho dcéra F.S. dokázala o uvedenom skutku vypovedať len v jeho neprítomnosti v prípravnom konaní, pričom v konaní pred súdom využila právo odoprieť vypovedať, z čoho možno nadobudnúť pochybnosti o pravdivosti jej svedeckej výpovede. Podľa názoru dovolateľa, súd nevyvrátil jeho obhajobu a uznanie viny oprel len o irelevantné výpovede, zjavne účelové. Spáchanie skutku sa nepotvrdilo ani výpoveďami svedkov Q. W., U. A., B. J., Q. B., Q. W. a V.S.. Znalci, ktorí vypracovali znalecký posudok, tento vyhotovili bez riadneho posúdenia objektívneho a skutkového stavu. Obvinený poukázal na svoju bezúhonnosť, s ktorou skutočnosťou sa tiež súd riadne nevysporiadal. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd zrušil rozsudok Okresného súdu Žilina z 15. októbra 2012 sp. zn. 1 T 3/2012 a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

K dovolaniu obvineného P. W. sa vyjadrila prokurátorka Okresnej prokuratúry Žilina, ktorá uviedla, že s jednotlivými námietkami obvineného sa vysporiadal tak Okresný súd Žilina ako aj Krajský súd v Žiline. Prednesené námietky oba súdy považovali za nedôvodné. Keďže podané dovolanie neobsahuje žiadne nové skutočnosti, rozhodnutia oboch súdov považuje za zákonné a zodpovedajúce stavu veci. Navrhla, aby dovolací súd uznesením vec odmietol v zmysle § 382 písm. c/ Tr. por.

Písomné vyjadrenie k dovolaniu obvineného zaslala aj poškodená F.S. prostredníctvom splnomocnenca. Okrem iného sa rozsiahlo venovala aj využitiu svojho práva nevypovedať na hlavnom pojednávaní. Bolo to jednak z dôvodu správania sa obvineného pri jej výsluchu, ktoré pociťovala ako zastrašujúce a nebola schopná zvládnuť emócie, ktoré v nej vyvolávalo správanie otca voči jej osobe. Cítila sa byť dlhodobo týraná zo strany otca a syndróm týranej osoby konštatovaný znalcami považuje za dôvodné konštatovanie, pretože od kedy si pamätá, v ich rodine otec pil, bol na nich vulgárny a agresívny a neustále ich týral aj v čase, keď žila matka. Ak by neohlásila teraz prejednávany skutok, znamenalo by to tragický koniec, čomu musela nevyhnutne zabrániť. Z uvedených dôvodov považuje rozhodnutie tak okresného, ako aj krajského súdu za správne, zákonné v otázke viny, ako aj v otázke trestu. Dovolanie obvineného navrhla odmietnuť.

Najvyšší súd, ako súd dovolací, zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Tr. por.), bolo podané oprávneným procesným subjektom (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.); dospel však k záveru, že nie sú naplnené dôvody dovolania uvedené v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

V úvode svojej argumentácie dovolací súd konštatuje, že dovolanie je jeden z mimoriadnych opravných prostriedkov v rámci trestného konania, ktorý je spôsobilý privodiť prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, a preto ho možno aplikovať iba v prípadoch, ak to je odôvodnené závažnosťou pochybenia napadnutého rozhodnutia súdu. Požadovaný jeden opravný prostriedok predstavuje v trestnom súdnom procese v Slovenskej republike inštitút odvolania. Pokiaľ by zákonodarca zamýšľal urobiť z najvyššieho súdu tretí stupeň s plnou jurisdikciou, nestanovil by katalóg dovolacích dôvodov.

K uplatnenému dovolaciemu dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolací súd uvádza, že jedným z dôvodov, podľa ktorého dovolania v trestnom konaní možno podať je, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného

hmotnoprávneho ustanovenia.

K tomuto dovolaciemu dôvodu je potrebné ďalej uviesť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia existencie tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili sudy nižšieho stupňa, a teda dôvodom dovolania nemôžu byť skutkové zistenia, čo vyplýva aj z dikcie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi nižšieho stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať. Vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižšieho stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať iba námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové námietky sa pritom považujú námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižšej inštancie. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, resp. korigovať iba odvolací súd v rámci odvolacieho konania. Dovolací súd nie je odvolacou inštanciou zameranou na preskúmavanie rozhodnutí súdu druhého stupňa.

Dovolací súd primárne zdôrazňuje, že podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol subsumovaný pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Po analýze dovolania obvineného P. W. dovolací súd ustálil, že vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. obvinený uplatnil výlučne námietky, ktorými zjavne vybočil z deklarovaného dovolacieho dôvodu. Jeho námietky smerujú proti spôsobu hodnotenia dôkazov a správnosti skutkových zistení súdmi nižšieho stupňa. V podstate spochybňuje súdmi ustálený skutkový stav a predkladá dovolaciemu súdu vlastné hodnotenie vykonaných dôkazov a následne predkladá vlastnú verziu skutku založenú na inom pre neho priaznivom hodnotení dôkazov. Skutočnosť, že sudy nižšieho stupňa si neosvojili hodnotenia dôkazov podľa predstáv obvineného, nie je naplnením zákonného dovolacieho dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia existencie dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili sudy prvého a druhého stupňa. V trestnej veci obvineného P. W. to teda znamená, že pre dovolací súd je rozhodujúce skutkové zistenie, podľa ktorého obvinený spáchal skutok tak, ako je uvedené v rozsudku súdu prvého stupňa, s ktorými skutkovými závermi sa v plnej miere stotožnil zjavne aj odvolací súd.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací, reagujúc na viaceré námietky uvedené v dovolaní ohľadne hodnotenia dôkazov súdmi nižšieho stupňa dodáva, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje na to, že v dvojinstančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvého stupňa. Ako uvádza obhajoba v písomných dôvodoch dovolania, obvinený odvolanie založil na opakovaných dôvodoch svojej obhajoby použitej v konaní pred súdom prvého stupňa, prezentovanými hlavne v záverečnej reči obhajcu. S jeho právnymi námietkami sa ale súd prvého stupňa v rozhodnutí riadne vysporiadal a nenechal otvorenú žiadnu spornú otázku, riešenie ktorej by zostalo na odvolacom súde. Rozhodnutia súdov nižších stupňov sú, pokiaľ ide o odôvodnenie, jasné a plne vyčerpávajúce. Sudy uviedli, ktoré skutočnosti vzali za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia opreli a akými právnymi úvahami sa spravovali pri hodnotení vykonaných dôkazov. Z odôvodnenia je zrejmé ako sa súd prvého stupňa vyrovnal s obhajobou, prečo nevyhovел návrhom na vykonanie ďalších dôkazov a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke nielen viny a trestu, ale

i ochranného opatrenia.

Dovolanie má byť len výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti rozhodnutia, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania musia byť preto obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia „odvolacia“ inštancia.

Z uvedených dôvodov je zrejmé, že v rozsahu námietok obvineného P. W. nie sú splnené dôvody dovolania uplatnené obvineným, a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.